

České a československé právní dějiny

Státoprávní problematika v
protifašistickém odboji

Odboj

■ komunistický

- a) domácí
- b) zahraniční

■ občanský

- a) domácí (Politické ústředí, Obrana národa, Petiční výbor „Věrní zůstaneme“, pak ÚVOD)
- b) zahraniční

Zahraniční odboj

- Občanský („západní“, nekomunistický)
 - Ústřední výbor Čechů a Slováků v Polsku (**Lev Prchala**)
 - Ústřední výbor zahraniční akce ve Francii (**Štefan Osuský**)
 - Československý výbor ve Velké Británii (**Jan Masaryk**)
 - Ústřední kancelář čsl. zahraniční akce (**Edvard Beneš**)
- Moskevské vedení KSČ
 - velký vliv na poválečné uspořádání

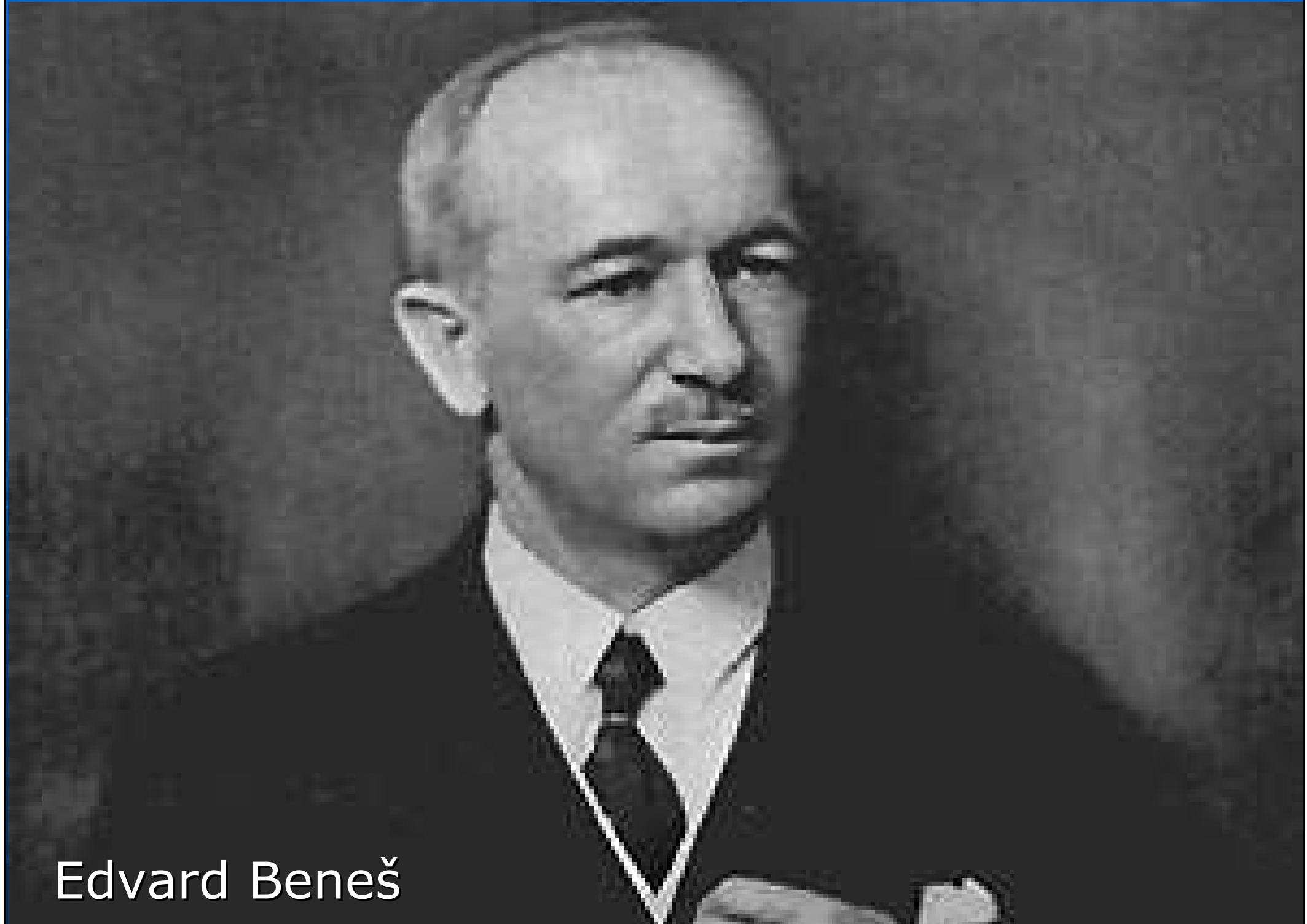
Generál
Lev Prchala

A portrait of a man with dark hair, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a dark tie. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is dark and out of focus. The name 'Štefan Osuský' is written in yellow text in the bottom left corner.

Štefan Osuský

Jan Masaryk

Edvard Beneš

Prozatímní státní zřízení v Londýně (červenec 1940)

- východisko = teorie kontinuity s předmnichovskou ČSR
 - a) prezident republiky
 - b) vláda
 - c) Státní rada (č. 1/1940 Úř. věst.)

Dekretální pravomoc prezidenta republiky (ú. d. č. 2/1940 Úř. věst.)

- po dobu trvání prozatímního zřízení
- vztahuje se pouze na “nezbytné případy“
- zákonodárná iniciativa přísluší vládě (= condicio sine qua non vydání dekretu)
- dekret kontrасignuje předseda vlády a členové vlády pověření jeho vykonáním

Dekretální pravomoc prezidenta republiky – další podmínky:

- povinnost vyžádat si „*poradní správu*“ od Státní rady (12/1942 Úř. věst.)
- na přípravě se podílela Právní rada
- **ratihabice** (11/1944 Úř. věst.)
- rušení i ústavních dekretů zákonem (11/1944 Úř. věst.)
- vykonávání dekretální pravomoci „*po dohodě se SNR*“ (I. pražská dohoda)

Dekret č. 18/1944 Úř. věst. o národních výborech a PNS

- lid je zdrojem veškeré státní moci
- národní výbory všech stupňů (místní, okresní, zemské) vzniknou na základě voleb
- PNS vzejde z národních výborů (delegační volbou)
- správní komise

Vánoční dohoda (1943)

- občanský a komunistický odboj
- Slovenská národní rada
- obnovení Československa, ale jako státu dvou rovnoprávných orgánů
- příprava celonárodního povstání (Vojenské ústředí)
- orientace na SSSR

Nařízení SNR č. 1/1944 Zb. n. SNR

= „o vykonávání zákonodárnej, vládnej a výkonnej moci na Slovensku“

- nositelkou zákonodárné, vládní a výkonné moci na Slovensku SNR
- platí všechny dosavadní zákony, nařízení a opatření, pokud neodporují republikánsko demokratickému duchu

(X londýnské pojetí kontinuity)

Orgány SNR

- a) plenum SNR (24 + 24 + Golian a Viest)
- b) Předsednictvo SNR (3 + 3)
- c) Úřad Předsednictva SNR
- d) pověřenectva (9 a pak 11)

